

Skriftlig redegørelse

(Redegørelsen er optrykt i den ordlyd, hvori den er modtaget).

Redegørelse af 20/4 05 om udviklingen på de danske universiteter.

(Redegørelse nr. R 4).

Ministerens for videnskab, teknologi og udvikling (Helge Sander):

FORORD

Folketinget vedtog maj 2003 en ny lov om universiteter. Lovens afsæt var en hastig forandring i samfundets krav til universiteterne og behovet for en ny udvikling på de danske universiteter.

Den nye universitetslov indebærer gennemgribende reformer af universiteternes ledelse, forskning, uddannelse og institutionelle rammer. De 12 danske universiteter er nu selvejende institutioner med bestyrelser som øverste myndighed. Bestyrelserne har eksternt flertal og en eksternt formand.

Reformen af universiteterne er en central del af regeringens strategi for at gøre Danmark til et førende vækst-, viden- og iværksættersamfund.

Hvis vi skal sikre fortsatte fremskridt i danskernes velfærd skal viden og nye ideer i højsædet. Forudsætningen for regeringens nye mål er stærke universiteter på internationalt niveau med en kapacitet til strategisk udvikling. Universiteter og forskningscentre i verdensklasse kræver også forpligtende samarbejde mellem universiteterne.

Det fremgår af universitetsloven, at videnskabsministeren i forbindelse med indgåelsen af nye udviklingskontrakter vil afgive en redegørelse til Folketinget.

Denne redegørelse vil derfor på baggrund af universiteternes udviklingskontrakter beskrive gennemførelsen af universitetslovens intentioner og opstille hovedtræk i udviklingen på de danske universiteter.

NY DANSK UNIVERSITETSPOLITIK

Det bærende princip i universitetsreformen er øgede frihedsgrader til universiteterne. De øgede frihedsgrader gælder blandt andet tilrettelæggelsen af uddannelser, organiseringen af

universitetet, ledelse, rekruttering af forskere, talentpleje af unge forskere og samarbejde med erhvervslivet.

Loven bevirker en grundlæggende nytænkning af relationen mellem universiteterne og videnskabsministeren.

Relationen mellem ministeren og universiteterne skal være baseret på gensidig dialog, åbenhed og gennemsigtighed. Universiteterne skal ikke underkastes centralistisk styring og kontrol. Status som selvejende universiteter indebærer ikke et fravær af statslige regler, men regler der er fleksible og skaber et rum for universiteternes fornyede ledelseskraft.

Ministerens fastlægger rammerne for universiteternes virke og fører en åben dialog om universiteternes målsætninger og samfundsmæssige betydning. Universiteterne skal opstille præcise målsætninger for deres anvendelse af offentlige midler og åbent rapportere, hvorvidt målsætningerne indfries. Gennemsigtigheden skal gøre det muligt for offentligheden og Folketinget at følge og vurdere universiteternes udvikling. Effekten skal være større synlighed om universiteternes resultater og betydning for samfundets vækst og velfærd.

Folketinget bevilger årligt mere end 10 milliarder kroner til universiteternes forskning og uddannelse. Folketinget og samfundet har derfor et berettiget krav på synlighed og åbenhed om universiteternes strategiske udvikling, dialog om universiteternes målsætninger og gennemsigtighed i universiteternes virke.

I spidsen for udviklingen af universiteterne står universiteternes bestyrelser.

Bestyrelsen fastlægger retningslinierne for universitetets organisation, langsigtede virksomhed og udvikling. Bestyrelsen skal på samme tid værne om universitetets forskningsfrihed og indfri samfundets krav til universitetet. I den henseende er *udviklingskontrakten* et centralt strategisk dokument. Bestyrelsen indgår udviklingskontrakten med videnskabsministeren. Udviklingskontrakten er et vigtigt redskab i dialogen mellem bestyrelsen og ministeren. Kontrakten udgør også udgangspunktet for bestyrelsens samarbejde med universitetets daglige ledelse.

Udviklingskontrakten skal ifølge universitetsloven beskrive universitetets strategiske mål og være centreret om universitetets kerneopgaver. Udviklingskontrakten skal med udgangspunkt i universitetets profil beskrive og synliggøre universitetets vision og indsatsområder. Bestyrelsen vil med udviklingskontrakten fast-